

Irina IONESCU

Aceleași destine

Una dintre piesele „la modă” ale stagiunii trecute a fost, fără îndoială, și *Stele în lumina dimineții* (jucată și sub titlurile *Stele pe cerul dimineții* sau *Ultimele Stele*) de Aleksandr Galin.

După emoționantul spectacol regizat de Lev Dodin la Sankt Petersburg și prezentat la noi, în 1995, grație Festivalului Uniunii Teatrelor din Europa, pe scena Teatrului Bulandra, alți trei regizori – români, de această dată – au realizat nu mai puțin de... patru montări cu aceeași piesă: Gelu Colceag la Teatrul „Odeon” din București (două distribuții diferite, două spectacole aparte), regretatul Gheorghe (Goange) Marinescu la Teatrul „Al. Davila” din Pitești și Gheorghe Jora la Teatrul „Ovidiu” din Constanța. Cum montările Teatrului „Odeon” și-au găsit deja locul în paginile revistei noastre, ne vom referi aici la spectacolele celorlalte teatre menționate. Așadar...

Ambele spectacole au evitat impunerea unor viziuni regizorale extravagante în favoarea lucrului pe text și pe baza încrederii inspirate de actorii din distribuție. Cu toate acestea, partea actoricească – obligată din cauza lipsei publicului (problemă destul de gravă în orașele din țară) să iasă mai rar la rampă – nu a putut susține întotdeauna ritmul impus la Pitești de Mirela Popescu (*Anna*), ajutată ce-i drept spre final foarte mult și de Cornelia Niculescu (*Clara*) sau la Constanța de Nina Udrescu (*Anna*) și pe alocuri chiar de Diana Cheregi (*Valentina*). La Teatrul „Ovidiu” l-am mai remarcat și pe Nae Stângăciu (*Aleksandr*) pentru echilibrul și pentru firescul interpretării.

La capitolul scenografie, ar fi de semnalat concepția realist-simbolică a lui Miriam Mihail (Teatrul „Al. Davila” din Pitești), cu nelipsiții mesteceni plasați aici nici mai mult, nici mai puțin decât printre paturi, mese, scaune...

Ceea ce deosebește net montările celor doi regizori este felul în care personajele piesei își privesc propriul destin. Gheorghe Marinescu permite un moment de inconștiență, de bucurie gratuită, cu multă șampanie, astfel încât personajele au senzația că participă într-adevăr la Olimpiada pentru care, de fapt, au fost aruncate afară din oraș, autoritățile moscovite nedorind să strice imaginea capitalei cu prostituate și infractori, în condițiile în care, toată presa internațională se afla la fața locului. Foarte crudă, alegerea slujește însă extrem de bine intenția regizorului care declară că și-a dorit: „un spectacol-MĂRTURISIRE despre mizeria umană și despre șansă, într-o lume care a fost și mai este încă născătoare de triste destine.”

Gheorghe Jora nu-și lasă, în schimb, personajele să spere că sărbătoarea internațională generată de Olimpiada anului 1980 poate fi și a lor. El preferă drept revers al exuberanței și fastului olimpic reliefa condiției stigmatizaților orașului, evidențierea faptului că evenimentul le este inaccesibil prin foarte triste acorduri melodice. Aproape mute în fața focurilor de artificii trase cu prilejul serii inaugurale, personajele nu fac decât să-și interiorizeze și adâncească și mai mult amarul. Efectul scenic pare a fi și în acest caz cel scontat.

Teatrul „Al. Davila” din Pitești – *Stele pe cerul dimineții* de Aleksandr Galin. Traducere de Victor Ignat. Regia: Gheorghe (Goange) Marinescu. Scenografia: Miriam Mihail. Muzica: Vasile Șirli. Distribuția: Ileana Zărnescu, Lia Deaconu, Mirela Popescu, Cristina Caragea, Adrian Damian, Cornelia Niculescu, Paul Sprâncenatu. Data reprezentației: 4 aprilie 2000.

Teatrul „Ovidiu” din Constanța – *Ultimele stele* de Aleksandr Galin. Traducere de Tudor Steriade și Lia Crișan. Regia: Gheorghe Jora. Scenografia: Eugenia Tărășescu-Jianu. Maestru de balet: Mihail Motovilov. Pregătire muzicală: Inga Postolache. Distribuția: Laura Crăciun, Nina Udrescu, Diana Lupan, Dana Trifan, Nae Stângăciu, Diana Cheregi, Marian Miron. Data premierei: 9 aprilie 2000.